

59 שיצטרך אותו יהיה מצוי לו. מבארת הגמרא מהו הדבר שראוי
 60 להתפלל עליו: **אמר רבי חנינא, 'לעת מצא' זו אשה**, כלומר,
 61 יתפלל החסיד שלעת שיצטרך לשאת אשה, תהיה מצויה לו,
 62 **שנאמר** (משלי יח כב) **'מצא אשה מצא טוב'**. הגמרא מביאה מנהג
 63 שנהגו בשעת נישואין, על פי פסוק זה: **במערכתא - בארץ ישראל, כי**
 64 **נסיב אינש אתתא, אמרי ליה הכי - כשהיה אדם נושא אשה, היו**
 65 **אומרים לו כך, 'מצא' או 'מוצא'**. וכונתם היתה לשאול, האם
 66 האשה היא טובה שנאמר עליה **'מצא, דכתיב (שם) 'מצא אשה**
 67 **מצא טוב, ויפק רצון מה'**, או שמא רעה היא ונאמר עליה **'מוצא,**
 68 **דכתיב (קהלת ז כב) 'מוצא אני מר ממות את האשה' וגו'.**
 69 ביאור נוסף: **רבי נתן אומר, 'לעת מצא' זו תורה**, כלומר, שיתפלל
 70 שבעת שיצטרך לדעת דין מסוים, יהיה הדבר מצוי לפניו, **שנאמר**
 71 **לשון מציאה כלפי התורה, 'כי מצא מצא חיים' וגו' (משלי ח לד).**
 72 ביאור נוסף: **רב נחמן בר יצחק אמר, 'לעת מצא' זו מיתה**, כלומר,
 73 שיתפלל שימות במיתה יפה ונחמה. **שנאמר (תהלים סח כא) 'למות**
 74 **תוצאות'. תניא נמי הכי, תשע מאות ושלשה מיני מיתה נבראו**
 75 **בעולם, שנאמר 'למות תוצאות, ותוצאות בנימטריא הכי היו -**
 76 **כך היא הגימטריא של 'תוצאות', תשע מאות ושלש. ומבין כל מיני**
 77 **המיתה, הקשה שבכלן היא אכפרא - חולי בתוך הגוף או בגרון,**
 78 **ניהא שבכלן היא מיתת נשיקה. חולי אכפרא, דמיא פתוירא**
 79 **בנבבא דעמרא דלאחורי נשרא - דומה לענפי הקוצים שמסתבכים**
 80 **בגזי הצמר, וכשהאדם מושך את הקוצים בחוקה כדי לנתקם**
 81 **מהצמר ומשליכם לאחור, בהכרח שאף הצמר יתלש עמו, כך גם**
 82 **מיתה זו קשה, שאין הנשמה ניתקת מהגוף אלא בקושי גדול. ואיכא**
 83 **דאמרי פפיוורי פפי ושמ - ויש אומרים שקושי מיתה זו הוא בדומה**
 84 **לחבלים שקשה להוציאם מנקב שהוא עגול וצר כפי הושט. אולם**
 85 **מיתת נשיקה הקלה, דמיא כמשחל בניתא מחלבא - דומה**
 86 **למשיית שערה מתוך חלב, שכשם שהיא נמשית בקלות, כך גם מיתה**
 87 **זו קלה היא.**
 88 ביאור נוסף: **רבי יוחנן אמר, 'לעת מצא' זו קבורה - שיתפלל**
 89 **שיזכה שלאחר מותו ויביאודו לקבר ישראל. אמר רבי חנינא, מא**
 90 **קרא שבו מצינו לשון מציאה על קבורה, שנאמר (איוב ג כב) 'השמים**
 91 **אלי גיל, וישו כי ימצאו קבר', כלומר, האנשים שלימי הדעת**
 92 **השמחים מדברים הראויים, ישישו כאשר ימצאו קבר. אמר רבא בר**
 93 **רב שילא, היינו דאמרי אינשי - זהו מה שרגילים בני אדם לומר,**
 94 **ליבעי אינש רחמי אפילו עד זיבולא פתרייתא שלמא - יבקש אדם**
 95 **רחמים בתפילתו, שיהיה לו שלום כל ימי חייו ואף ביום קבורתו, עד**
 96 **השלכת העפר האחרונה שבה יכסו את קברו.**
 97 ביאור נוסף: **מר זוטרא אמר, 'לעת מצא' זה בית הכפא - שידור**
 98 **במקום שיש בית הכסא סמוך לביתו. אמרי במערבא, הא דמר**
 99 **זוטרא דגיפא מפלהו - דברי מר זוטרא עדיפים מכל שאר**
 100 **הפירושים שנאמרו לתפילה זו, והיא התפילה הנחוצה ביותר.**
 101 הגמרא מביאה דברים שנאמרו על מעלת המקומות הקבועים
 102 ללימוד ההלכות: **אמר ליה רבא לרפרם בר פפא, לימא לן מר**
 103 **מהני מילי מעלייתא דאמרת משמיה דרב חסדא במילי דבי**
 104 **בנישתא - אמור לנו מאותם דברים חשובים שאמרת לנו משמו של**
 105 **רב חסדא בענייני מעלת בית הכנסת. אמר ליה רפרם לרבא, הכי**
 106 **אמר רב חסדא, מאי דכתיב (תהלים יב א) 'אהב ה' שערי ציון מכל**
 107 **משכנות יעקב', הלא אין לפרש הפסוק שהקב"ה אוהב את שערי**
 108 **בתי הכנסת יותר משערי שאר בתי ישראל, שהרי דבר פשוט הוא**
 109 **ולא חידש הפסוק דבר, אלא פירוש הפסוק הוא שאוהב ה' שערים**
 110 **המצויינים בתלבה - את המקומות שבהם עוסקי הציבור בתורה**
 111 **והלכות בקביעות, יותר בנפתי בנסיות ומבטי מדרשות שאין**
 112 **עוסקים בהם בקביעות. ותיינו דאמר רבי הייא בר אמי משמיה**
 113 **דעולא, מיום שחרב בית המקדש שהוא היה חביב להקב"ה יותר**
 114 **מבתי כנסיות ובתי מדרשות, אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו**
 115 **מקום שחביבותו יתירה משאר מקומות, אלא ארבע אמות של**
 116 **הלכה בלבד, כלומר, מקום שעוסקים בו בתורה בקביעות.**

1 **מאי דכתיב (תהלים ט ד) 'אני תפילתי לך ה' עת רצון', כלומר, יהי**
 2 **רצון שהשעה שאני מתפלל לפניך תהיה עת רצון, ויש לברר, אימתי**
 3 **היא עת רצון. ביאר רבי שמעון בן יוחי, בשעה שהצבור מתפללין,**
 4 **שבשעה זו אף תפילת היחיד מקובלת. רבי יוסי ברבי חנינא אמר,**
 5 **מהקא למדנו דבר זה, שנאמר (ישעיה מט ח) 'כה אמר ה', בעת רצון**
 6 **עניתיך', כלומר, בעת רצון כשהציבור מתפללים לפני, אז עניתיך,**
 7 **שגם תפילת היחיד נענית בשעה זו. רבי אחא ברבי חנינא אמר,**
 8 **מהקא, שנאמר (איוב לו ד) 'הן אל כביר ולא ימאס בפיר פח לב,**
 9 **כלומר שה' לא ימאס את תפילת הרבים. וכתביב (תהלים נד יט) 'פדה**
 10 **בשלום נפשי מקרב לי, כי ברבים היו עמדי', שאמר דוד המלך,**
 11 **הקב"ה פדה אותי בשלום מהמלחמות הבאות עלי, מפני שהיו רבים**
 12 **שהתפללו עמי. תניא נמי הכי, רבי נתן אומר, מנין שאין הקדוש**
 13 **ברוך הוא מואס בתפלתן של רבים, שנאמר 'הן אל כביר ולא**
 14 **ימאס'. וכתביב 'פדה בשלום נפשי מקרב לי וגו' כי ברבים היו**
 15 **עמדי'. דורש רבי נתן פסוק זה, אמר הקדוש ברוך הוא, כל העוסק**
 16 **בתורה ובנמילות הקדים שהם דברים המביאים לידי שלום,**
 17 **ומתפלל עם הצבור, מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין**
 18 **אומות העולם.**
 19 **אמר ריש לקיש, כל מי שיש לו בית הפנסת בעירו ויכול להכנס**
 20 **להתפלל בבית הכנסת, ואף על פי כן אינו נכנס שם להתפלל, נקרא**
 21 **שכן רע של הקב"ה, שנאמר שאינו רוצה לבוא לבית הכנסת שהוא**
 22 **מקום השראת השכינה, הרי הוא נוהג כדרך השכנים הרעים שאינם**
 23 **רוצים לבקר בבית שכניהם, שנאמר (ירמיה יב ד) 'כה אמר ה', על כל**
 24 **שבני הרעים הנגעים בנחלה אשר הנחלתי את עמי את ישראל,**
 25 **ומכיון שבית הכנסת הוא נחלת ה', קרא הכתוב לנוגע בנחלה זו**
 26 **לרעה, כלומר, מי שאינו נכנס לשם להתפלל ומבזה את בית הכנסת**
 27 **קוראו שכן רע. ולא עוד, אלא שגורם גלות לו ולבניו, שנאמר**
 28 **בסוף הפסוק (שם), 'הנני נתשם מעל ארמתי ואת בית יהודה אתוש**
 29 **מהתוכם, כלומר שעתיד הקב"ה לגרשם מעל אדמתם ויצאו לגלות.**
 30 **אמרו ליה לרבי יוחנן, איכא סני - יש זקנים בבבל. תמה רבי יוחנן**
 31 **ואמר, כיצד יתכן הדבר, הלא 'למען ירבו ימיכם וימי בניכם על**
 32 **הארצה' כתיב בפסוק (דברים יא כא), כלומר שאריכות ימים תהיה על**
 33 **אדמת ארץ ישראל, אבל בחוצה לארץ, לא. ביון דאמרי ליה,**
 34 **מקדמי ומחשבי לבי בנישתא - כיון שאמרו לו שזקנים אלו**
 35 **משכימים לבוא לבית הכנסת בשחרית, ומאריכים לשהות בו**
 36 **בערבית, אמר רבי יוחנן, היינו דאהני להו - זה מה שהועיל להם**
 37 **להאריך ימים אפילו בחוץ לארץ. בראמר רבי יהושע בן לוי לבניה**
 38 **- וכמו שאמר רבי יהושע בן לוי לבניו, קדימו ותשיבו ויעילו לבי**
 39 **בנישתא, כי היכי דתורכו חיי - הקדימו והיכנסו לבית הכנסת**
 40 **שחרית, והתעכבו לשהות בו בערבית, כדי שתאריכו חיים. אמר רבי**
 41 **אחא ברבי חנינא, מאי קרא שבו נרמו ענין זה, שנאמר (משלי ח לד)**
 42 **'אשרי אדם שומע לי, לשקד על דלתתי יום יום, לשמור מזוות**
 43 **פתחי', כלומר, ממושר האדם ששומע בקול הקב"ה, למחר לבוא**
 44 **לדלתות בית הכנסת בכל יום בשחרית, ולהיות כשומר את פתחיו**
 45 **בלילה על ידי שיתעכב מלצאת משם בערבית, וכתביב פתריה -**
 46 **ונאמר בפסוק שאחריו (שם ח לד) 'כי מצא מצא חיים', כלומר**
 47 **'מוצאי' היינו האדם הבא לבית הכנסת וכביכול מוצא את הקב"ה**
 48 **שם, הוא זה ש'מצא חיים'.**
 49 **אמר רב חסדא, לעולם יגנס אדם שני פתחים בבית הפנסת,**
 50 **ואחר כך יתפלל. מקשה הגמרא: שני פתחים סלקא דעתך - וכי היה**
 51 **עולה בדעתך לומר שצריך להכנס לבית הכנסת דרך שני פתחים.**
 52 **אלא אימא - אלא כך תאמר לפרש את דברי רב חסדא, לעולם יכנס**
 53 **אדם לתוך בית הכנסת, שיעור שני פתחים - שיעור כפול של רוחב**
 54 **הפתח, ואחר כך יתפלל, אבל לא יתפלל בסמוך לפתח, שלא יראה**
 55 **שקשה לו להתעכב בבית הכנסת, ויושב ליד הפתח כדי שיוכל לצאת**
 56 **במהרה.**
 57 **נאמר בפסוק (תהלים לב ו) 'על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא,**
 58 **כלומר, מן הראוי שיתפלל אליך כל חסיד על דבר נחוץ, שלעת**

בסמוך לפסוק העוסק במיית שמעי בן גרא (מלכים א' ב' מו) נאמר (שם ג'
 30 א, 'וַיִּתְחַנַּן שְׁלֹמֹה אֶת פְּרַעְה מִלֶּךְ מִצְרָיִם, וַיִּקַּח אֶת בַּת פְּרַעְה וַיְבִיאָהּ
 31 אֵל עִיר דָּוִד' וגו'. מקשה הגמרא: וְהִתְנַיֵּא אֵל דָּוִד, כלומר שלא
 32 ידור אדם במקום מגורי רבו. מתרצת הגמרא: לֹא קָשְׁיָא, הָא דְכַרְיָף
 33 לִיָּה – דברי עולא שראוי לגור במקום הרב נאמרו במקום שהתלמיד
 34 כפוף לרבו ומקבל את תוכחתו, וְהָא דְלֵא כַרְיָף לִיָּה התלמיד לרבו,
 35 שאם יגור במקום רבו לא ישמע לתוכחתו ויחטא במזיד, לכן טוב
 36 שיתרחק מרבו ולא ישמע את תוכחתו ויחטא בשוגג ולא במזיד.
 37 אחרי שנתבארה מעלת התפילה בבית הכנסת, מביאה הגמרא דינים
 38 הנהוגים בבית הכנסת בשעת קריאת התורה: אָמַר רַב הוֹנָא פֶּר
 39 יְהוּדָה, אָמַר רַבִּי מְנַחֵם, אָמַר רַבִּי אַמִּי, מֵאֵי דְכַתְּבִינָא (ישעיה א' כח)
 40 'וְעֹבְדֵי ה' יִבְלֹו', כלומר, על מי נאמר פסוק זה. מבאר רבי אמי: זֶה
 41 הַמְּנִיחַ סֵפֶר תּוֹרָה הַפְּתוּחַ לְקִרְיַת הַתּוֹרָה וַיּוֹצֵא הַחוּצָה, שהוא
 42 נחשב כעובד ה', שאינו חפץ לשמוע דבריו. רַבִּי אֲבָהוּ נִפְיָק בֵּין גַּבְרָא
 43 לְגַבְרָא – רבי אבהו היה יוצא מבית הכנסת בשעה שהבעל קורא
 44 מפסיק קריאתו בין העולים לתורה. כְּעֵי רַב פֶּפְאָה, בֵּין פְּסוּקָא
 45 לְפְסוּקָא מַהוּ – כשהקורא סיים פסוק אחד וטרם התחיל לקרוא את
 46 הפסוק הבא, האם מותר לצאת לחוץ. משיבה הגמרא: תִּיקּוּ –
 47 תעמוד שאלה זו בספק, שלא נפשטה. רַב שְׁשֵׁתִי, מְהֵרָא אִפְּיָה וְגַרְמִים
 48 – היה מחזיר פניו מספר התורה בשעת קריאת התורה, וגורס את
 49 משנתו, אָמַר, אֲנִין בְּדִידָן – אנו בשלנו, בלימוד שאנו עסוקים בו,
 50 וְאִינְהוּ בְּדִידְהוּ – והם הציבור עסוקים בשלחם, בקריאת התורה.
 51 אחר שנתבארו דינים השייכים לקריאת התורה, מביאה הגמרא
 52 שמלבד שמיעת קריאת התורה בבית הכנסת, יש על האדם לקרוא
 53 בעצמו את פרשת השבוע: אָמַר רַב הוֹנָא פֶּר יְהוּדָה, אָמַר רַבִּי אַמִּי,
 54 לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרָשִׁיזוּתֵי – פרשת השבוע של כל שבת ושבת,
 55 יחד עִם הַצְּבוּר, על ידי שיקרא לעצמו את הפרשה שְׁנַיִם מְקָרָא
 56 וְאֶחָד תְּרַגְּמוּס אונקלוס.

1 וְאָמַר אַבְיִי, מְרִישׁ הוּהוּ גְרִיסָנָא בְּנֵוּ בֵּיתָא וּמְצַלִּינָא בְּבֵי בְּנִישְׁתָּא
 2 – בתחילה הייתי לומד בתוך ביתי, והולך להתפלל בבית הכנסת, בֵּינָן
 3 דְשִׁמְעֵנָא לְהָא דְאָמַר – כיון ששמעתי את מה שאמר רבי הייא בר
 4 אמי משמיה דעולא, מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִין לוֹ לְהִקְרֹוּשׁ
 5 בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ אֲלֵא אֲרִבַּע אַמוֹת שֶׁל הַלֶּכֶה בְּלֶכֶד, לֹא הוּהוּ
 6 מְצַלִּינָא אֲלֵא הֵיבָא דְגְרִיסָנָא – לא התפללתי אלא במקום שבו
 7 למדתי, ולא הלכתי להתפלל בבית הכנסת. וכן רַבִּי אַמִּי וְרַבִּי אַסִּי
 8 אָף עַל גַּב דְּהוּוּ לְהוּוּ תְּלִיסַר בֵּי בְּנִישְׁתָּא בְּמִבְרָיא – אף על גב שהיו
 9 להם שלש עשרה בתי כנסיות בטבריה, לֹא מְצַלּוּ אֲלֵא בֵּינֵי עַמּוּדֵי,
 10 הֵיבָא דְהוּוּ גְרָסִי – לא היו מתפללים אלא בין העמודים שעליהם
 11 נשענת תקרת בית המדרש, במקום שלמדו תורה.
 12 הגמרא מביאה מימרות נוספות שאמרם רבי הייא בר אמי בשם
 13 עולא: וְאָמַר רַבִּי חֵיטָא בְּרַ אַמִּי מְשַׁמְיָה דְעוֹלָא, גְּדוּל הַנְּהַנְה
 14 מִיַּנְיָעוּ, יוֹתֵר מִרְאָ שָׁמַיִם – גדול מי שיש בו יראת שמים, ויגע ועמל
 15 לפרנסתו כדי שתהיה דעתו מיושבת עליו בלא טרדות ויהיה לבו פנוי
 16 לעבודת בוראו, יותר מירא שמים שאינו עוסק במלאכה, ולבסוף
 17 אפשר שיצטרך לבריות ויגרמו טרדותיו שלא יהיה קיום ליראתו.
 18 דְאִילוּ גַבִּי מִי שְׁהוּא רַק יְרָא שָׁמַיִם בְּתִיב (תהלים קיב א) אֲשֶׁרִי אִישׁ
 19 יְרָא אֶת ה' בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מֵאֵד, ולא האריך הכתוב עוד בשכרו.
 20 וְאִילוּ גַבִּי מִי שְׁגַם נְהַנְה מִיַּנְיָעוּ בְּתִיב (תהלים קכב א) 'גִּינֵעַ בְּפִיךָ בֵּי
 21 תֹאכַל, אֲשֶׁרִיךָ וְזוּב לך', והאריך הכתוב בשבחו של אדם זה בשני
 22 דברים, 'אשריך' ו'זוּב לך', ויש לדורשם, 'אֲשֶׁרִיךָ' בְּעוֹלָם הוּהוּ, וְזוּב
 23 לך' לְעוֹלָם הַבָּא. וְלִגְבֵי יְרָא שָׁמַיִם שאינו נהנה מיגיעו ו'זוּב לך'
 24 לֹא בְּתִיב בִּיה – לא כתבו לגביו ו'זוּב לך', נמצא שגדול שכר הנהנה
 25 מיגיעו לעולם הבא, שיש לו מעלה יתירה בשכרו מחמת שטרח
 26 והצטער ביגיע כפיו, והיה רצונו בזה שיהיה לבו פנוי לעבודת בוראו.
 27 וְאָמַר רַבִּי חֵיטָא בְּרַ אַמִּי מְשַׁמְיָה דְעוֹלָא, לְעוֹלָם יְדוּר אָדָם בְּמִקּוּם
 28 מְגוּרֵי רַבּוֹ. וראיה לכך משלמה המלך, שְׁבַל זְמַן שִׁשְׁמַעִי בֶן גֶּרָא
 29 רבו של שלמה היה קָיָים, לֹא נִשְׂא שְׁלֹמֹה אֶת בַּת פְּרַעְה, שהרי

59 **שְׁתַּצְבּוֹר מִתְפַּלְלִין**. מְסִיעָה לֵיהּ - מִכַּאן יֵשׁ לְהִבְיָא רַאיהּ לְרַבִּי
 60 **יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי**. דְּאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, אֲסוּר לֹו לְאָדָם שֶׁיַּעֲבֹד
 61 אַחֲרָיו בֵּית הַכְּנֶסֶת, כְּלוּמַר, אַחֲרֵי הַצַּד שְׁבוּ נִמְצָא פֶתַח בֵּית הַכְּנֶסֶת,
 62 בְּשִׁעָה שֶׁתַּצְבּוֹר מִתְפַּלְלִין, שָׁאם יַעֲבֹר שֶׁם בְּאוֹתָהּ שַׁעַה וְלֹא יִכְנַס
 63 לְבֵית הַכְּנֶסֶת, נֵרָאָה כְּכּוֹפֵר, וּמְבוּזָה אֵת בֵּית הַכְּנֶסֶת, כִּיּוֹן שְׁעוּמַד
 64 בִּפְתַח בֵּית הַכְּנֶסֶת וַאיֵנוּ נִכְנַס לְהַתְפַּלֵּל. אָמַר אַבְי, וְלֹא אֶמְרֵן - לֹא
 65 נִאֲמַר הַאיִסוּר לְעֹבֵד אַחֲרֵי בֵית הַכְּנֶסֶת, אֱלֹא דְלִיבָא פִתְחָא
 66 אַחֲרֵינָא - אֵלֶּא כְּשֶׁאִין פֶתַח אַחַר לְבֵית הַכְּנֶסֶת, אֱבָל אִיבָא פִתְחָא
 67 אַחֲרֵינָא, לֵית לֹו בָּהּ - אֲבָל אִם יֵשׁ פֶתַח אַחַר, אִין לֵנוּ לְחוּשׁ לְאִיסוּר
 68 זֶה. וְכֵן לֹא אֶמְרֵן - לֹא נִאֲמַר אִיסוּר זֶה, אֱלֹא דְלִיבָא בִי בְּנִישְׁתָּא
 69 אַחֲרֵינָא - כְּשֶׁאִין בֵּית כְּנֶסֶת אַחַר בְּעִיר זֶה, אֱבָל אִיבָא בִי בְּנִישְׁתָּא
 70 אַחֲרֵינָא, לֵית לֹו בָּהּ - אֲבָל אִם יֵשׁ בֵּית כְּנֶסֶת אַחַר, אִין לְחוּשׁ.
 71 שְׂבֹאֲפִינִים אֵלֹו אִין הַעֹבֵר אַחֲרֵי בֵית הַכְּנֶסֶת נֵרָאָה כְּכּוֹפֵר וּמְבוּזָה אֵת
 72 בֵּית הַכְּנֶסֶת, שִׁישׁ לּוֹמַר שְׂדַעְתּוֹ לְהַכְּנֶס בִּפְתַח הָאֲחַר, אוּ לְהַתְפַּלֵּל
 73 בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַשֵּׁנִי. וְלֹא אֶמְרֵן, אֱלֹא דְלֹא דְרִי מוֹנָא וְלֹא רְהִיט וְלֹא
 74 מְנַח תְּפִילִין - וְכֵן לֹא נִאֲמַר אִיסוּר זֶה אֵלֶּא כְּשֶׁהָאֲדָם הַעֹבֵר אַחֲרֵי
 75 בֵּית הַכְּנֶסֶת אֵינוּ נוֹשָׂא מִשָּׂא, וַאיֵנוּ רַץ, וַאיֵנוּ מְנַיֵחַ תְּפִילִין, אֱבָל אִיבָא
 76 תַּד מְהֵרָה, לֵית לֹו בָּהּ - אֲבָל אִם הוּא עוֹשֶׂה אֶחָד מִדְּבָרִים אֵלֹו אִין
 77 לֵנוּ לְחוּשׁ לְאִיסוּר, מְפַנֵּי שְׂאֵינוּ נֵרָאָה כְּכּוֹפֵר וּמְבוּזָה אֵת בֵּית הַכְּנֶסֶת.
 78 שְׂהוּנָשׂא מִשָּׂא, נִיכְרִים הַדְּבָרִים שְׂאֵינוּ נִכְנַס לְבֵית הַכְּנֶסֶת מְפַנֵּי
 79 הַמִּשָּׂא שְׁעֵלָיו. וְכֵן אָדָם שְׂמַמְהַר רַץ, נִיכַר שׁוּמְנָא דְחֹק מְפַנֵּי דְבַר
 80 נְחוּץ וְלִכְּן אֵינוּ יֹכּוֹל לְהַתְעַכֵּב וְלִהְכַּנֵּס לְבֵית הַכְּנֶסֶת. וְהַמְנִיחַ תְּפִילִין
 81 נִיכַר הַדְּבַר שְׂהוּא רּוֹדֵף אַחַר הַמְצוּת וַאיֵנוּ מִמְבַטְלֵי הַתְּפִילָה.
 82 מִכִּיּוֹן שְׂהִבְיָאָה הַגְּמָרָא לְעִיל אֵת צִוּוּי רַבָּא לְבַנְיָו שְׁלֹא יַחְתְּכוּ בִּשְׂר
 83 עַל גְּבִי הַיָּד, מְבִיאָה הַגְּמָרָא בְּרִייתָא הַמוֹנָה דְּבַר זֶה בִּין מְנַהֵיג דֶּרֶךְ
 84 אַרְץ שְׂנַהֲגָה הַמְדִיִּים: תְּנִינָא, אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אוֹהֵב
 85 אֲנִי אֵת הַמְדִיִּים - יֵשׁ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שְׂאֵני אוֹהֵב בְּמִנְהַגֵּם שֶׁל אֲנִישׁ
 86 מְדִי. הַדְּבַר הָרִאשׁוֹן הוּא, בְּשִׁחְחוּתְכִין אֵת הַבְּשָׂר אִין חוֹתְכִין אֱלֹא
 87 עַל גְּבִי הַשְּׂוֹלְחָן, וְלֹא עַל גְּבִי הַיָּד. דְּבַר שְׁנַי, בְּשִׁנְשׁוֹקִין אֵת חֲבִירִים
 88 אִין נוֹשְׁקִין אוֹתוֹ אֱלֹא עַל גְּבִי הַיָּד. דְּבַר שְׁלִישִׁי, וּבְשִׁיּוּעִין -
 89 וּכְשֶׁמְתַעֲצֵים בְּדָבָרִים שְׂאִין חֲפְצִים שִׁיתְּפָרְסְמוּ, אִין יוֹעֲצִין אֱלֹא
 90 בְּשִׁדָּה וְלֹא בְּחוּץ בֵּית, מְפַנֵּי שִׁישׁ לְחוּשׁ שִׁישְׁמַעוּ שְׂאֵר בְּנֵי הַבֵּית אֵת
 91 הַדְּבָרִים. אָמַר רַב אֲדָא בְּרַ אֲהֵבָה, מֵאִי קָרָאָה - מַדּוּ הַפְּסוּק שְׂמַמְנוּ
 92 לְמַדְנּוּ כֵן, שְׂנִאֲמַר (בְּרַאשִׁית לֹא ד) 'וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה
 93 הַשְּׂדָה אֵל צֹאנָיו'.
 94 הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא נּוֹסֶפֶת כְּעִין דְּבַרִי רַבִּי עֲקִיבָא: תְּנִינָא, אָמַר
 95 רַבִּין גְּמַלְיָאֵל, בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אוֹהֵב אֲנִי אֵת הַפְּרָסִים מְפַנֵּי
 96 צִנְעוּתָם, הֵן צִנְעוּן בְּאִיבְתָּן, וּצִנְעוּן בְּבֵית הַכְּפֹא, וּצִנְעוּן בְּדָבָר
 97 אַחֵר - בְּתַשְׁמִישׁ.
 98 הַגְּמָרָא מוֹסִיפָה לְבֹאֵר שְׂאִין מַעֲלָה זֹו מוּעִילָה לְהַצִּיל אֵת הַפְּרָסִים
 99 מִהַגִּידָתָם. שְׂנִאֲמַר בְּמַפְלַת בְּבַל (יִשְׁעִיָה ג) 'אֲנִי צִוִּיתִי לְמַקְוֵדִשׁ',
 100 כְּלוּמַר, אֲנִי צִוִּיתִי אֵת מַלְכֵי פָּרַס לְבֹאֵל וְלִהְשִׁיחַ אֵת בְּבַל, וְהִנֵּי רַב
 101 יוֹסֵף שְׂהִאֲמָה הַנְּקִרָת מְקוֹדֵשׁ, אֵלֹו הַפְּרָסִים הַמְּקוֹדֵשִׁין
 102 וּמוֹמְנִין לְגִיהֶנָּם.
 103 שְׂנִינוּ בְּמִשְׁנָה (לְעִיל ב): רַבִּין גְּמַלְיָאֵל אָמַר וְכוּ', שֶׁסּוֹף זְמַן קְרִיאַת
 104 שְׁמַע שֶׁל עֲרַבִית הוּא עַד שִׁיעֵלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר, וְחוֹלֵק בּוֹה הֵן עַל
 105 חֲכָמִים שְׂאֲמָרוּ שׁוּמְנָה עַד חֲצוֹת, וְהֵן עַל רַבִּי אֲלִיעֹזַר הַסּוֹבֵר שׁוּמְנָה
 106 עַד סוֹף הָאֲשִׁמּוּרָה הָרִאשׁוֹנָה. הַגְּמָרָא מְבִיאָה פֶּסֶק הַלְכָה בְּמַחְלוֹקַת
 107 זֹו.
 108 אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׂמוּאֵל, הִלְכָה בְּרַבִּין גְּמַלְיָאֵל, וְלִכְתַּחֲלִילָה
 109 יֹכּוֹל לְהַמְתִּין מִלְּקִרְוֹא קְרִיאַת שְׁמַע עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.
 110 הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא שִׁישׁ לְלַמּוֹד מִמְנָה עַד מֵתִי הוּא זְמַן קְרִיאַת
 111 שְׁמַע שֶׁל עֲרַבִית, וּמִמְתִי מִתְחִיל זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׂחִירִית: תְּנִינָא,
 112 רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי אָמַר, פְּעָמִים שְׂאָדָם קוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע שְׂתִי
 113 פְּעָמִים בְּלִילָה, פַּעַם אַחַת קוֹדָם שִׁיעֵלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר, וַאֲחַת - וּפַעַם
 114 נּוֹסֶפֶת לְאַחַר שִׁיעֵלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר, וַיּוֹצֵא בְּהוֹן יָדִי חוֹבְתָהּ, אַחַת שֶׁל
 115 יוֹם וַאֲחַת שֶׁל לֵילָה, שְׂבַקְרִיאַתוֹ קוֹדָם עֲלוֹת הַשַּׁחַר יֵצֵא יָדִי חוֹבַת
 116 קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֲרַבִית, וּבְקְרִיאַתוֹ אַחַר עֲלוֹת הַשַּׁחַר יֵצֵא יָדִי חוֹבַת

1 וַאֲפִילוּ פְּסוּק שְׂאִין בּו תְּרַגּוּם אֲוֹנְלוֹס, כְּגוֹן 'עֲמֻרֹת וְדִבּוֹן וַיַּעֲזֹר
 2 וְנִמְרָה וְחֻשְׁבוֹן וְאֶלְעָלָה וְשִׁבְם וְנָבּוּ וְבָעֵן' (בְּמִדְבָר לֹב א), יִקְרָאנוּ שְׂנִים
 3 מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, כְּלוּמַר שִׁיקְרָא שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים אֵת לְשׁוֹן הַמְּקָרָא.
 4 מְפַנֵּי שְׁכָל הַמְּשָׁלִים פְּרִישׁוּתָיו עִם הַצְּבּוֹר, מְאִירְכִין לֹו יָמָיו
 5 וַיִּשְׁנׁוּתָיו.
 6 רַב בִּיבִי בְּרַ אַבְי, סָבַר לְאַשְׁלוּמִינְהוּ לְפְרִישׁוּתָא דְּכּוּלָּא שְׂתָּא
 7 בְּמַעְלֵי יוֹמָא דְּכַפּוּרִים - חֻשַׁב לְהַשְׁלִים אֵת קְרִיאַת הַפְּרִשׁוּת שֶׁל כָּל
 8 הַשָּׁנָה, בְּעֶרְבַּ יוֹם הַכִּיפּוּרִים. תְּנִינָא לֵיהּ [שְׁנָה לֹו] חֲתִימָא בְּרַ רַב
 9 מְדַפְתָּי, בְּרִייתָא אֲמַרְתָּה לְגַבִּי יוֹם הַכִּיפּוּרִים, בְּתַיִב (יִקְרָא כַּג לֹב)
 10 'וְעֵינִיתֶם אֵת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעֶרְבִי'. תְּמַהֵה הַבְּרִייתָא: וְכִי
 11 בְּתַשְׁעָה מִתְעַנִּין - וְכִי אֲפַשְׁרָה לְפַרֵשׁ אֵת הַפְּסוּק כְּפִשּׁוּטוֹ שְׂמַתְעַנִּים
 12 בְּתַשְׁעֵי בְּתַשְׁרֵי, וְהֵלֵא בְּעֶשְׂרֵה מִתְעַנִּין. אֱלֹא בֵּא הַפְּסוּק לּוֹמַר לָךְ,
 13 שְׁכָל הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֵה בְּתַשְׁעֵי, מַעְלָה עָלָיו הַתְּנוּבָה בְּאִילוּ מִתְעַנֶּה
 14 תַּשְׁעֵי וְעֶשְׂרֵי. וּמִכִּיּוֹן שִׁישׁ מַצּוּהָ לְהַרְבוֹת בְּסַעוּדָה בְּעֶרְבַּ יוֹם
 15 הַכִּיפּוּרִים, לֹא יִהְיֶה לָךְ פְּנֹאֵי לְהַשְׁלִים אֵת פְּרִשׁוּת כָּל הַשָּׁנָה בְּיוֹם זֶה.
 16 מִכִּיּוֹן שְׂשַׁמַּע רַב בִּיבִי בְּרַ אַבְי שְׂאֵינוּ יֹכּוֹל לְאַחַר אֵת קְרִיאַת
 17 הַפְּרִשׁוּת לְעֶרְבַּ יוֹם הַכִּיפּוּרִים, סָבַר לְאַקְדוּמִינְהוּ - חֻשַׁב לְהַקְדִּים
 18 וּלְקָרוֹא אֵת כָּל הַפְּרִשׁוּת בְּשַׁבַּת אַחַת אוּ בְּשַׁתֵּי שַׁבְּתוֹת, אָמַר לֵיהּ
 19 הַהוּא סָבָא, תְּנִינָא - שׁוּנָה אֲנִי בְּרִייתָא זֹו, שְׂצִרְךָ לְהַשְׁלִים פְּרִשָּׁה
 20 שֶׁל כָּל שַׁבַּת בּוֹמְנָה, וּבְלִבְרַב שְׁלֹא יִקְדִּים לְקִרְוֹתָהּ קוֹדָם שְׂמַתְחִילִים
 21 לְקָרוֹא פְּרִשָּׁה זֹו בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְשְׁלֹא יֵאָחַר מִלְּקוֹרָאָה עַד לְאַחַר
 22 הַשַּׁבַּת.
 23 דִּין זֶה שְׂאִין לְהַקְדִּים וְלְאַחַר, הוּא כְּדַבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי: בְּרַאָמַר
 24 לְהוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי לְבִנְיָהּ, אֲשִׁלְּמוּ פְּרִישׁוּתֵיכֶם עִם הַצְּבּוֹר -
 25 הַשְׁלִימוּ פְּרִישׁוּתֵיכֶם עִם הַצִּבּוֹר שְׂנִים מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם. וְהוֹדְרוּ
 26 בְּיָרִידִין בְּרַבִּי יְהוּדָה - כְּשֶׁאֲתָם שׁוֹחֲטִים עוֹפוֹת, הוֹדְרוּ לְחַתוּךְ אֵת
 27 הַרִידִים שְׂבִצוּאָר הַעוֹף בְּשַׁעַת הַשַּׁחִטָּה, כִּדִּי שִׁיזַּא דְּמוּ, וַיּוֹכֵשׁ
 28 לְאַכִּילָה בְּצִלְיִתּוֹ, וְכַדְבְּרֵי רַבִּי יְהוּדָה שְׂסוּבֵר שְׂצִרְךָ לְעֵשׂוֹת כֵּן, דְּתַנִּין
 29 (חֻלְקִין כו), הַשׁוֹחֵט רּוֹב שֶׁל אֶחָד הַסִּימָנִים בְּעוֹף, שְׂחִיתוֹ כְּשִׂרָה, וְרַבִּי
 30 יְהוּדָה אָמַר, אִין לְהַכְּשִׁיר אֵת הַעוֹף עַד שִׁשְׁשׁוֹשׁ גַּם אֵת תְּרִידִין.
 31 וְעוֹד אָמַר לָהֶם, הוֹדְרוּ בְּקוֹן - הוֹדְרוּ לְכַבֵּד זֶקֶן שְׂשִׁכְבָה לְלַמּוּדוֹ
 32 מִחֲמַת אֲוֹנָם - מִחֲמַת שַׁחְלָה אוּ שְׂהִיָּה טְרוּד בְּצִרְכֵי מוֹזוּנָה, כִּפִּי
 33 שְׂהִייתֶם מְכַבְּדִים אוֹתוֹ בְּתַחֲלִילָה קוֹדָם שְׂשַׁכְּח תְּלַמּוּדוֹ. וְהַטַּעַם לְכַךְ,
 34 דְּאֲמַרְיָן לּוֹחֲזוֹת הַשְּׁנִיּוֹת וְשְׂבָרִי לּוֹחֲזוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת מוֹנְחָזוֹת בְּאָרוֹן.
 35 וְכַשֵּׁם שְׂשַׁבְרֵי הַלּוֹחֲזוֹת מוֹנְחִים בְּאָרוֹן, כֵּךְ יֵשׁ לְכַבֵּד זֶקֶן שְׂשַׁכְּח
 36 תְּלַמּוּדוֹ מִחֲמַת אֲוֹנָם.
 37 הַגְּמָרָא מְבִיאָה שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שְׂאֲמַר רַבָּא לְבַנְיָו: אָמַר לְהוֹ רַבָּא
 38 לְבִנְיָהּ, בְּשִׂאֲתָם חוֹתְכִין בְּשָׂר, אֵל תַּחְתְּכוּ אוֹתוֹ כְּשֶׁהוּא מוֹנַח עַל
 39 גְּבִי הַיָּד, אֵלֶּא הַנִּיחּוּהוּ עַל הַשְּׁלַחֵן בְּשַׁעַת הַחִיתוּךְ. אִיבָא דְּאֲמַרִי
 40 שְׂהַטַּעַם לְכַךְ הוּא מְשׁוּם סְפָתָה, כִּי יֵשׁ לְחוּשׁ שְׂמָא יַחְתוּךְ אֵת יָדוֹ.
 41 וַאֲיָבָא דְּאֲמַרִי שְׂאֵף אִם לֹא יַחְתוּךְ אֵת יָדוֹ, עֵדִין יֵשׁ לְחוּשׁ מְשׁוּם
 42 קְלִקּוֹל הַעוֹדָה - שְׂמָא יַעֲשֶׂה חֲבוּרָה קְטַנָּה בִּידוֹ וַיֵּצֵא מִמְנָה דָם
 43 שִׁילְכֵלְךְ אֵת הַמַּאֲבָל, וַיִּמְאַס הַמְּסוּבִים.
 44 וְעוֹד אָמַר לָהֶם, אֵל תִּשְׁבוּ עַל מַטַּת אֲרַמִּית, וְאַל תַּעֲבְרוּ אַחֲרֵי
 45 בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּשִׁעָה שֶׁתַּצְבּוֹר מִתְפַּלְלִין.
 46 הַגְּמָרָא מְבִאֲרַת אֵת אֲמִירַת רַבָּא לְבַנְיָו: מָה שְׂאֲמַר 'וְאַל תִּשְׁבוּ עַל
 47 מַטַּת אֲרַמִּית'. אִיבָא דְּאֲמַרִי, לֹא תִנְנּוּ - לֹא תִשְׁנוּ בְּלֹא שְׂתַקְרָאוּ
 48 קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה, שְׂאִם תַּעֲשׂוּ כֵן תִּהְיֶה מִיַּתְכֶּם דוּמָה
 49 לְמַטָּה שֶׁל אֲרַמִּיִּים, שְׂכַךְ מְנַהֵגִם. וַאֲיָבָא דְּאֲמַרִי שְׂצִוִּיהָ לָהֶם דְּלֹא
 50 תִּנְסְכוּ בְּיָנְזַחְתָּא - שְׁלֹא יִשְׂאוּ יְגוּרַת. וַאֲיָבָא דְּאֲמַרִי שְׂרַבָּא אָמַר לָהֶם
 51 שְׁלֹא יִשְׁבוּ עַל מַטַּת אֲרַמִּית מְשִׁשׁ, וּמְשׁוּם מַעֲשֶׂה דְּרַב פַּפָּא -
 52 וּמִחֲמַת מַעֲשֶׂה שְׂהִיָּה עַם עַרְבַּ פַּפָּא. דְּרַב פַּפָּא אוּל לְנַבִּי אֲרַמִּית - הֵלֶךְ
 53 לְאַשְׁה גַּיְיָהּ, וְהִיא הוֹצִיאָה לּוֹ מַטָּה. אֲמַרְתָּה לּוֹ, שִׁב עַל מַטָּה זֹו. אָמַר
 54 לָהּ רַב פַּפָּא, אֲיִנִי יוֹשֵׁב עַד שְׂתַּנְּבִיחֵי אֵת הַמַּטָּה, הַנְּבִיחָה הַגַּיְיָהּ אֵת
 55 הַמַּטָּה וּמִצָּאוּ שְׁם תִּינּוֹק מַת, וְנַתְּבַר שְׂרַצְתָּה הַגַּיְיָהּ לְהַעֲלִיל עַל
 56 רַב פַּפָּא שְׂהוּא יֹשֵׁב עַל בְּנֵה וְהַרְגוּ. מִכַּאן אָמַרו - וּמִמַּעֲשֶׂה זֶה לְלַמּוֹ
 57 תְּכַמִּים לְהוֹרוֹת, שְׂאֲסוּר לִישֵׁב עַל מַטַּת אֲרַמִּית.
 58 עוֹד אָמַר רַבָּא לְבַנְיָו, 'וְאַל תַּעֲבְרוּ אַחֲרֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּשִׁעָה

21 שחרית אחר עלות השחר.
 22 הגמרא מביאה שיש ששנו את פסק ההלכה של רב אחא בר חנינא
 23 על ברייתא אחרת. **אִיכָא דַּמְתַּנִּי לְהָא דְרַב אַחָא בְּרַ חֲנִינָא אַחָא**
 24 **דְּתַנְיָא** – יש ששנו את דברי רב אחא בר חנינא שהלכה כרבי שמעון
 25 בן יוחי, על ברייתא זו ששנינו בה, **רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי אוֹמֵר מְשׁוּם**
 26 **רַבִּי עֲקִיבָא, פְּעָמִים שְׁאָדָם קוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁתֵּי פְּעָמִים בַּיּוֹם,**
 27 **פַּעַם אַחַת קוֹדֵם הַנֶּזֶץ הַחֲמָה, וְאַחַת – וּפַעַם נּוֹסֶפֶת לְאַחַר הַנֶּזֶץ**
 28 **הַחֲמָה, וַיּוֹצֵא בְּהֵן יְדֵי חוֹבְתוֹ, אַחַת שֶׁל יוֹם וְאַחַת שֶׁל לַיְלָה,**
 29 **שֶׁבְקִרְיָתוֹ הִרְאִישׁוּהָ יוֹצֵא יְדֵי חוֹבַת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֶרְבִית,**
 30 **וּבְקִרְיָהּ הַשְּׁנִיָּה יוֹצֵא יְדֵי חוֹבַת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.** מקשה
 31 הגמרא: **הָא גּוֹפֵא קְשִׁיָּא – בְּרִייתָא זו מַצַּד עֲצֻמָּה קֶשֶׁה הִיא,**
 32 **שְׁבַתְחִילַת הַבְּרִייתָא אַמְרַת, פְּעָמִים שְׁאָדָם קוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע**
 33 **שְׁתֵּי פְּעָמִים בַּיּוֹם, וּבִיאֵרַת שֶׁהַפַּעַם הִרְאִישׁוּהָ הִיא קוֹדֵם הַנֶּזֶץ הַחֲמָה,**
 34 **אַלְמָא קוֹדֵם הַנֶּזֶץ הַחֲמָה [אֲחֵר עֲלוֹת הַשַּׁחַר], יִמָּא הוּא, וְהָדָר תַּנִּי**
 35 **– וְלֵאחֵר מִכֵּן שְׁנִינוּ, שִׁיּוֹצֵא בְּהֵן יְדֵי חוֹבְתוֹ, אַחַת שֶׁל יוֹם וְאַחַת**
 36 **שֶׁל לַיְלָה, אַלְמָא לַיְלָה הוּא – מוֹכַח שְׁקוּדָם הַנֶּזֶץ הַחֲמָה עַדִּין לַיְלָה**
 37 **הוּא, וַיּוֹצֵא אִזּוּ יְדֵי חוֹבַת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֶרְבִית. נִמְצָא שְׁבַתְחִילַת**
 38 **הַבְּרִייתָא סוֹתֵרַת לְסוּפָה, שְׁמַתְחִילַתָּה מִשְׁמַע שֶׁהַיּוֹם מִתְחִיל בְּעֲלוֹת**
 39 **הַשַּׁחַר, וּמִסּוּפָה מִשְׁמַע שֶׁהַיּוֹם מִתְחִיל רַק מִנֶּזֶץ הַחֲמָה.**

1 קריאת שמע של שחרית.
 2 מקשה הגמרא: **הָא גּוֹפֵא קְשִׁיָּא – בְּרִייתָא זו מַצַּד עֲצֻמָּה קֶשֶׁה הִיא,**
 3 **שְׁבַתְחִילַת הַבְּרִייתָא אַמְרַת, פְּעָמִים שְׁאָדָם קוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁתֵּי**
 4 **פְּעָמִים בַּלַּיְלָה, וּבִיאֵרַת שֶׁהַפַּעַם הַשְּׁנִיָּה הִיא לֵאחֵר שִׁיעֵלָה עֵמוּד**
 5 **הַשַּׁחַר, אַלְמָא – מוֹכַח, שֶׁלֵּאֲחֵר שִׁיעֵלָה עֵמוּד הַשַּׁחַר לַיְלָה הוּא עַד**
 6 **שֶׁתֵּנֵץ הַחֲמָה, שֶׁהִרִי אִמְרַת שְׁתֵּי הַפְּעָמִים הֵן בְּלִילָה. וְהָדָר תַּנִּי –**
 7 **וְלֵאחֵר מִכֵּן שְׁנִינוּ בַּהֲמִשְׁךְ הַבְּרִייתָא, שִׁיּוֹצֵא בְּהֵן יְדֵי חוֹבְתוֹ, אַחַת**
 8 **שֶׁל יוֹם וְאַחַת שֶׁל לַיְלָה, אַלְמָא יִמָּא הוּא – מוֹכַח מִכֵּךְ שֶׁלֵּאֲחֵר**
 9 **שֵׁעֵלָה עֵמוּד הַשַּׁחַר הוּא כְּבַר יוֹם, וְלִכֵּן יוֹצֵא אִזּוּ יְדֵי חוֹבַת קְרִיאַת**
 10 **שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית. נִמְצָא שְׁבַתְחִילַת הַבְּרִייתָא סוֹתֵרַת לְסוּפָה,**
 11 **שְׁמַתְחִילַתָּה מִשְׁמַע שֶׁהִלִּילָה מִמִּשְׁיךְ עַד הַנֶּזֶץ הַחֲמָה, וּמִסּוּפָה מִשְׁמַע**
 12 **שֶׁהִלִּילָה מִסְתֵּיִם בְּעֲלוֹת הַשַּׁחַר. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לֹא – אִין לְהַקְשׁוֹת**
 13 **סְתִירָה זו, לְעוֹלָם [–בְּאִמַּת] אֲחֵר עֲלוֹת הַשַּׁחַר לַיְלָה הוּא, וְכִפִּי**
 14 **שְׁנִינוּ בְּתַחֲלִילַת הַבְּרִייתָא שְׁתֵּי הַקְּרִיאוֹת הֵן בְּלִילָה, וְהָא דְקָרִי**
 15 **לִיָּה יוֹם – וּמָה שֶׁבְּסוּף הַבְּרִייתָא קְרָאוּ לְזִמְן זֶה יוֹם, דְּאִיכָּא אִינְשֵׁי**
 16 **דְּקִיִּימֵי בְּהִיאָ שַׁעְתָּא – מִפְּנֵי שֶׁישׁ אַנְשִׁים שְׁעוּמְדִים מִמִּטַּתָּם בְּשַׁעָה**
 17 **זו, וְלִכֵּן אֲחֵר עֲלוֹת הַשַּׁחַר הוּא כְּבַר זִמְן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית,**
 18 **שׁוּמְנָה נִאֲמַר בְּפִסְקוֹ בְּלִשׁוֹן 'וּבְקוּמְךְ', וּבְשַׁעָה זו ישׁ אַנְשִׁים שְׁקִמִּים**
 19 **מִמִּטּוֹתֵיהֶם. אָמַר רַב אַחָא בְּרַ חֲנִינָא, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי,**
 20 **הֶלְכָּה בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי שִׁיּוֹצֵא יְדֵי חוֹבַת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל**